

РОЗДІЛ II

МЕТОДИКА НАВЧАННЯ ХІМІЇ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ТА ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

АКТИВІЗАЦІЯ ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ ХІМІЇ: МЕТОДИ ТА ПРИЙОМИ

Благодарь К. С.

Полтавський державний аграрний університет

Питання активізації навчання є однією з найактуальніших проблем сучасної педагогіки та практики. Це пов'язано з тим, що навчання і розвиток мають активний характер, а якість навчання залежить від результатів навчання, розвитку і виховання здобувачів вищої освіти. Важливим питанням для вирішення проблеми підвищення ефективності та якості навчально-виховного процесу є активізація навчання здобувачів. Її особлива значущість полягає в тому, що навчання-це не просто розуміння матеріалу, а й формування активного ставлення студента до самої пізнавальної діяльності.

Інтерес до навчання, навчальна ініціатива, пізнавальна самостійність і розумове напруження при вирішенні пізнавальних завдань позитивно впливають на навчальну діяльність здобувачів і створюють сприятливі умови для розвитку навчально-пізнавальної активності.

Особливе місце в освітньому процесі у вищих навчальних закладах посідають організаційні форми, які гарантують активність студентів на заняттях, підвищують рівень знань і посилюють індивідуальну відповідальність за результати своєї роботи. Ці завдання можна вирішити шляхом застосування активних методів навчання.

Активні методи навчання – це такі методи, які забезпечують засвоєння інформації в активній діяльності. Особливо цікаві серед них інтерактивні та мультимедійні технології навчання. До основних методів та прийомів інтерактивного навчання можна віднести: самостійну роботу, проблемні запитання, творчі завдання та хімічний експеримент [1].

Найбільшій активності студентів можливо досягти тоді, коли під час занять створюються ситуації, у яких студенти самі повинні:

- відстоювати свою думку;
- брати участь у дискусіях і обговореннях;
- ставити питання своїм товаришам і педагогам;
- рецензувати відповіді товаришів;
- оцінювати відповіді і письмові роботи товаришів;
- самостійно вибирати посильне завдання;
- знаходити декілька варіантів можливого вирішення пізнавальної задачі (проблеми);
- застосовувати самоперевірку, аналіз особистих пізнавальних і практичних дій;
- вирішувати пізнавальні завдання шляхом комплексного застосування відомих ним способів рішення.

Щоб активізувати навчання хімії на вищому рівні доцільно використовувати такі методи та прийоми:

• **лабораторні роботи та практичні заняття.** Організація лабораторних робіт дозволяє студентам отримувати практичний досвід та вивчати хімічні явища в реальних

умовах. Спрямовані практичні заняття дозволяють студентам використовувати теоретичні знання в практичних ситуаціях.

- **проектне навчання.** Робота над хімічними проектами дозволяє студентам досліджувати конкретні теми та застосовувати здобуті знання у практиці. Спільні проекти можуть стимулювати комунікацію та обмін ідеями, активізуючи групову роботу.

- **дискусії та семінари.** Проведення обговорень з питань хімії сприяє розвитку аргументації та критичного мислення. Семінари можуть включати в себе розгляд актуальних проблем та дебати, стимулюючи активну участь студентів.

- **використання інтерактивних технологій.** Використання віртуальних лабораторій, інтерактивних додатків та онлайн-ресурсів сприяє залученню студентів до процесу вивчення. Електронні платформи для обговорення та обміну інформацією також можуть збагатити пізнавальний процес.

- **контекстуалізація знань.** Застосування хімії у реальних ситуаціях, таких як приклади з практики та важливі хімічні події в сучасному світі, робить предмет більш зрозумілим та зацікавлюючим.

- **розвиток індивідуальних проектів.** Студенти можуть розробляти власні хімічні дослідження або проекти, що стимулює самостійність та творчість [2].

Найповнішим проявом активності учнів у пізнавальній діяльності є їхня спонтанність і самостійність. Крім того, активність у навчанні має проявлятися не лише на заняттях, а й під час виконання різних видів домашніх завдань та власних проектів. Ця особливість активної пізнавальної діяльності свідчить про сформованість умінь організовувати власну діяльність. Активізація пізнавальної діяльності студентів у вивченні хімії вищою освітою є ключовою для формування глибокого розуміння та зацікавленості у предметі. Використання різноманітних методів та прийомів стимулює розвиток критичного мислення та формує основи для подальшої наукової та професійної діяльності студентів у галузі хімії.

Список використаної літератури

1. Алімова, С. В. Психолого-аналітичні аспекти використання методів активізації творчого мислення студентів. Психологія і суспільство. - 2005. – № 1. – С. 63-68.
2. Оксентюк Н.В., Соболюк В.Ю. Активізація пізнавальної діяльності студентів//Технології навчання : науково-методичний збірник. [Електронне видання]. Вип. 17. – Рівне : НУВГП, 2019. – С. 61-71.

ВИКОРИСТАННЯ ДИДАКТИЧНИХ ЗАСОБІВ ПРИ ВИВЧЕННІ ТЕМИ «ВУГЛЕВОДНІ»

Бойко Ю. П.

Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка

Вивчення теми "Вуглеводні" в курсі хімії є складним завданням, адже воно потребує розуміння абстрактних понять, таких як будова молекул, хімічні властивості та класифікація. Використання дидактичних засобів може значно полегшити цей процес, зробити його більш цікавим та ефективним.

Один з найпоширеніших дидактичних засобів при вивченні вуглеводнів – це використання макетів та моделей молекул. Створення тривимірних моделей вуглеводнів